

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1909. január 31.

25. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Würzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 929.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

Nők a közélet porondján.

A jelenkor szellemi életének abban az alakulásában, amelyből a ma élő művelt társadalmak erkölcsrendjének és szociális életberendezkedésének karakterképe rajzolódik ki, — egy új irányzat kezd mind több megértőre találni: — a nők egyenjogúsításának kérdése a férfiak jogai mellett.

Ez a gondolat azonban csak alkalmasszerűen új, mert a történelmi élet valóságában nem egyszer találkozunk vele, sőt a gyakorlatban is nem egyszer láttuk megvalósulni.

A példákat erre nézve kezdhetnők mindjárt a tömegkormányzat muljában, hiszen az egyiptomi Kleopatra, az angol Erzsébetek, az orosz Katalin, a magyar Mária-Terézia, a madagaszkari Ranavaloa vagy a mai hollandi Vilma uralkodónők szerepei maguktól kínálják magukat erre a gondolatra.

A kutató elme azonban nem elégszik meg szuverének alkalmasszerű szereplésének felsorolásával s a nőkérdés ma a férfi társadalomban szélesebb, illetőleg belsőbb működési területeket keres magának ahhoz, hogy a nő élethivatottságának az élet minden fázisában való beigazolódását megtalálja.

Hát erre nézve minden, a múltban való példa-keresés nélkül, egyenesen a ma eleven életéből merít magának példát, ahol az élet nagy küzdelmeiben ott látja a férfi mellett küzdeni, dolgozni és érvényesülni a nőt — a dolgozó társadalom annyi különféle megnyilatkozásában.

Jól tudjuk mi is, akiknek a hivatásunkkal együtt jár a nyitott szemmel járás, az élet analitikájának szüksége, hogy milyen nemes és roppantul fontos az a szerep, amelyet a nő a család belső életében betölt. Egyenesen benne látjuk és tiszteljük a társadalmi rend nélkülözhetetlen tényezőjét.

Eppen azért, mert a nő igazi hivatását nem lehet sohasem elválasztani a családi élet felépülő társadalmi rend generális szükségétől, mi azt hisszük, hogy a nő család-életi szerepe legalább egyelőre képtelenné teszi őt arra, hogy a külső, az úgynevezett közélet irányítására annyi szükséges érzékkel és tapasztalatokkal rendelkezzen, mint a férfi.

Anélkül, hogy kétségbe vonnók az intellektuális képességeiket, tudjuk, hogy azoknak a helyzetismereteknek, helyzetszerepeknek, a politikai érettségnek, a tömegkormányzási képességnek, a férfi politikai munkája gyakorlatának s mindazoknak a tapasztalatoknak, amik széles lélektani ismereteket s az élet ezer és ezer munkájában a gyors tisztánlátást s rögtöni cselekvésképességet igénylik: — ma még a legműveltebb nők is hiányában vannak.

Ezért tartjuk időelőttinek a feminizmus nőapostolainak harcát a férfi-társadalommal, — azért, hogy a kis Finnország kivételével, — ez is helyi okok tették elfogadhatóvá, — nem nyitja meg még számukra a népképviselőbe való bevonulást.

A nők, ha akarták, eddig is lehetek már orvosok, tanárok, írók, művészek és hivatali segéd munkások. Nálunk pedig már bevonultak a köztisztviselők sorába is, avval, hogy a belügyminiszter már eddig két helyre kinevezte a nőt — anyakönyveztetővé.

Igen: a nőket előbb a gyakorlati élet munkáival kell megismertetni, azokhoz hozzászoktatni, közhivatalokba kell állítani, hogy ott megszerezzék azt a helyzeti kvalifikációt, amelynek birtokában már erőre, a gyakorlati életismeret erejére hivatkozva, kérhetik a népképviselőbe való bebecsátásukat, amit akkor nem is fogunk tőlük megtagadni.

Mi azonban azt hisszük, hogy a nők, ha csak életviszonyok, a magánélet kényszerítő helyzetei nem játszanak majd közre, nem fognak lemondani arról a fontos és tiszteletreméltó hivatásról, melyet a természet számukra kijelölt a családban.

— **A rappresentanza ülése elmaradt.**
A városi képviselőtestület tegnap este 6 órakor ülésre gyűlt össze, hogy a pénzügyi bizottság által benyújtott 1909. évi városi költségvetést tárgyalja.

A polgármester megnyitotta az ülést, amelyen 27 képviselőtestületi tag jelent meg. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a polgármester meg akarta kezdeni a tárgyalást, ekkor kiderült, hogy a jelenvolt tagok közül már csak 22-en maradtak ott. A polgármester erre kijelenti, hogy a jelenlevők csekély száma miatt az ülést nem tartják meg, hanem azt hétfőre, február elsejére halasztották el.

— **Bosznia-Hercegovina alkotmánya.**
Az osztrák képviselőháznak Bosznia annexiója ügyében kiküldött bizottságának tegnapi ülésén Bienerth báró miniszterelnök Bosznia és Hercegovina közjogi státusa jövődöbeli rendezésének kérdését a következő, ránk nézve fontos kijelentésekben formulázta: Bosznia és Hercegovinát mind a két állam fizikai és gazdasági eszközeivel szerette és tartotta meg a monarchia részére. A megszállást és az átvételt is az osztrák és magyar monarchia és ennek nevében Ausztria császára, Magyarország apostoli királya hajtotta végre. Nem történelmi igények alapján, a melyeknek területjogi bázisát ma már teljes biztossággal nem lehet megállapítani. A berlini egyezmény, megteremtette Ausztria jogát a két provinciára nézve. E jog alapján Magyarország is az 1880. évi 6. törvény alapján elismerte, hogy e tartományok jogi státusának minden megváltoztatásához a monarchia két állama törvényhozásainak egyetértő jóváhagyására van szükség. Ez biztos alapja annak a jövődöbeli rendezésnek, a melynél Ausztria nyugalommal és biztossággal fogja jogait és érdekeit képviselni és megővni.

Ezután a tartományi alkotmány életbeléptetéséről ezt mondta: Az alkotmány tervezete tekintetében a szerajevói tartományi kormányzat meg fogja hallgatni a lakosság véleményét

is és ezáltal a határozati javaslatban feltett egyike lényeges követelésnek eleget teszünk. A javaslatok, a melyek Boszniában és Hercegovinában alkotmányos viszonyokat fognak helyreállítani, elsősorban az úgynevezett állampolgári vagy alapjogokra, azután a boszniai és hercegovinai tartománygyűlés szervezetére, hatáskörére és ügyrendjére, továbbá a kerületi közigazgatás berendezésére vonatkoznak és végül oly törvényeket tartalmaznak majd, a melyek speciálisan a polgári és büntető-jog szempontjából azokat az intézkedéseket viszik keresztül, melyeket az új alkotmányszerű viszonyok szükségessé tesznek.

A személyes szabadság védelme, a vagyoni védelme, a vallási és lelkiismereti szabadság, a szabad költözködés joga, az egyesülési és gyülekezési szabadság, a szabad véleménynyilvánítás joga, a kérelmezés joga, stb. teljesen és kifejezetten biztosítani fognak. Ezenkívül külön törvények meg fogják állapítani a jogok és szabadságok sérelme esetén alkalmazandó büntető rendelkezéseket. A tartománygyűlés tagjait egyházi és világi, virilisták és választott képviselők fogják képviselni.

A választott képviselők számára nézve 1:25,000 arány fog szolgálni, úgy hogy 1.800,000 lakos mellett 72 választott tartománygyűlési képviselő lesz. Ez az arány ugyanaz, a melynek alapján az alsóausztriai és a cseh tartománygyűlések állanak. A választójog általános és közvetlen lesz. A választások három kuriából fognak történni, az első kuriában a legerősebben megadózóttak, a diplomás személyek, a kereskedelmi és iparkamarák tagjai, a másodikba a városok, a harmadikba a vidéki községek fognak tartozni. Az összes kuriában a mandátumok a hitfelekezetek közt hveik számarányának megfelelően fognak beosztani. Az egyes hitfelekezetek választói külön-külön fognak szavazni. A tartománygyűlési elnökséget ő felsége nevezi ki és pedig a hitfelekezetek turnusának megfelelően. A Boszniára és Hercegovinára vonatkozó javaslatokba tehát csak oly tartalmu rendelkezés fog fölvetetni, mely szerint a közös és egyetértésben elintézendő ügyekre nézve a monarchia két államában kibocsátott törvények ipso jure Boszniában és Hercegovinában is hatályosak, ez ügyek tehát a boszniai és hercegovinai tartománygyűlés törvényhozási ingerenciája alól kivételnek. A mi a tartomány belső ügyeit illeti, úgy a boszniai és hercegovinai tartománygyűlés teljes törvényhozási kompetenciával és a kormányzaton ellenőrző joggal fog birni.

— **A horvátok köréből.** A horvát képviselők tegnap este értekezletet tartottak, melyben az adójavaslatokhoz beterjesztendő indítványokat és módosítványokat vitatták meg. Ez alkalommal szóba került a miniszterelnök tegnapi nyilatkozata, melyre nézve konstatálták, hogy az semmiféle pozitív támaszpontot nem nyújt, mely a mostani helyzet megváltoztatására irányuló tárgyalások kezdésére alkalmas lenne. Amíg Horvátországban az alkotmányos

rend helyre nem áll, ily tárgyalások egyáltalában kizártnak tekinthetők.

Zágrábról jelentik, hogy Wekerle miniszterelnöknek Polit interpellációjára mondott válasza az itteni politikai körökre igen nagy és mély hatást tett. Az összes lapok igen kimerítően és részletesen foglalkoznak a miniszterelnök beszédével. A kormánykörök azt hangoztatják, hogy a bán álláspontja tökéletesen összeillik azzal, amelyet Wekerle elfogad és pedig az összes kérdésekben, amelyet Wekerle érintett és az összes argumentumokban, amelyekkel a miniszterelnök előhozakodott. Beszében a teljes egybehangzást látnak a budapesti és a zágrábi fölfogás között. A koalíciós sajtó ma reggel még azon az állásponton volt, hogy Wekerle beszéde a koalíció fölfogását veszi védelmébe a bán fölfogása ellen, sőt az egyik koalíciós újság a bán gáncsolását és a fölváló elszakadását akarta a miniszterelnök beszédéből kiolvasni, de az esti lapok már teljesen visszavonják ezt a fölfogást és tévesnek mondják azt a híresztelést, hogy a miniszterelnök beszéde következtében tárgyalás indult meg.

UJDONSÁGOK.

— **Királyi hercegnőink itthon.** Klotild királyi hercegnő, néhai József főherceg özvegye, leányával, Erzsébet hercegnővel és Szirmay grófnő udvarhölgygyel tegnapelőtt egész csendben Fiuméba érkezett. A hercegnők májusig maradnak itt.

— **Házasság.** Zipser Margit kisasszonyt Zipser Lajos ny. államvasuti felügyelő bájos leányát tegnapelőtt jegyezte el Budapesten Szekeres Ármán fővárosi előkelő gyáros.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság tegnap délben Vio Ferenc dr. polgármester elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak: Ossoinack, Sirola, Dumich, Bacich, Smoquina, Mohovich és Corrosatz bizottsági tagok. Mulasztásukat igazolták Bellen, Thierly és Minach tagok.

Brusaferro városi ülnök felolvassa a Szt. Mihály templomocska vezetőségének 1907. és 1908. évi beszámolóját.

Azután felolvasásra kerül Werembach Regina kérvénye, melyben engedélyt kér egy fényképpavillon felállítására. A városi hatóság a kérés teljesítését indítványozza, miután a pavillont a népkertből folyó patakocska mellett a via del Pino egy utba nem eső helyén akarják fölláttatni.

Mohovich tag ellenző felszólalása és Dumich hasonló irányú beszéde után a kérést elvetik.

Azután a városi vízvezeték számára kért 75,000 korona póthitelt megszavazzák s egy kisebb ügy letárgyalása után áttértek a zárt ülésre, melyben a város nyomdai és könyvkötészeti munkáit Battara Péternek ítélték oda. A szegények házába való néhány felvételt, egy-két pénzbeli ügyet, továbbá több segélyezési ügyet intéztek el ezután s ezzel az ülés véget ért, miután a zárt ülés három utolsó pontját a jövő ülésre halasztották.

— **A Magyar Kör bálja.** A február 2-án tartandó bálunkra serényen folynak az utolsó készülődések s már bizonyos, hogy ez a bál egyik legszebb ünepélye lesz a fiumei magyarságnak. A jegyeket már sokan megváltották az estélyre, amelyen Nákó Sándorné grófné öméltósága, mint a bál védnöke s valamennyi lady patrones-ünk is meg fog jelenni. Jegyeket a bál napjának délutánjáig Schwarz és Gerő korzói divatáru kerekedésében lehet váltani vagy előjegyezni.

— **Álarcosbál a Comunale-ban.** Holnap, vasárnap tartják meg a Comunale-színházban a harmadik álarcos bált, amelyen ezúttal is a Sperber-féle zenekar fog játszani. A bál 9 órakor kezdődik.

— **Jótekonysági bál a Comunale-ban.** Hétfőn, február elsején tartják meg a Comu-

nale-színházban a messinai földrengéskárosultak javára tervezett jótekonysági előadást.

— **A Filharmoniai egyesület táncmulatsága.** A Filharmoniai egyesület holnap, vasárnap délután 4 órakor tartja meg az idei farsangban második táncmulatságát.

— **Feltartóztatott kivándorlók.** A rendőrség feltartóztatott 15 kivándorlót, akik vonaton akartak Triesztbe utazni s onnan az Austro-Americana hajóstársaság egyik hajójával New-Yorkba, holott utlevelük csak a Cunard hajóstársaságnak Fiuméből induló hajóira szólott.

— **Értekezlet az iskolahajó ügyében.** A kereskedelmi minisztériumban ma Sztérenyi államtitkár elnöke alatt értekezlet folyt le az iskolahajó mielőbbi létesítése ügyében. Az ügy előadója Wimmersberg Frigyes báró volt. Fiuméből az értekezletre felutazott Kemény Ödön az Adria-hajóstársaság titkára és a tengerészkapitányok körének képviselőjében Cosulich Béla elnök és Raicich Sennen igazgató.

— **Az égeri csehek statáriumot kérnek.** Prágából jelentik, hogy az „Union” értesítése szerint, Éger város cseh lakossága táviratokat intézett Bienerth báró osztrák miniszterelnökhöz, Zacek cseh földművelésügyi miniszterhez és a parlamenti klubokhoz, amelyekben Éger városa részére a statárium elrendelését kérik.

— **Zátonyrajutott gőzös.** Triesztből jelentik, hogy az ottani Cosulich-cég „Nogaro” nevű hajója Cherso közelében zátonyra jutott s oly veszedelmes helyzetben van, hogy megmentése kétséges. A „Belriore” mentőgőzös a „Nogaro” segítségére utnak indították.

— **Egy éjjeli őr titokzatos eltűnése.** A Lattanzi és Strauss-féle kikötői vállalat bejelentette a révkapitányságnak, hogy Sirochich József 52 chersói illetőségű éjjeli őr, ki a Baross-molón elhelyezett közszállító dereglyéken állt őrt, csütörtök éjjel az egyik dereglyén ott hagyta a kabátját és törött lámpáját s fölé, hogy ő maga vízbe fult. A fiumei révhatval szerint az őrt még most sem sikerült megtalálni.

— **Az örökségért való marakodás vége.** A Jablanac közelében fekvő Drustvo fáiában Smokrovich Antal és József nevű testvérek között a családi örökség megosztása körül már régóta folyt a marakodás. Tegnap ismét jeleneteket csináltak egymás között a testvérek, mire az egyik egy nagy követ ragadt fel s azt testvéreére dobta. A kő a testvér lábára esett s azt egyszeribe eltörte. A súlyosan sebesült Smokrovich Antalt tegnap szállították ide a Magyar-horvát hajóstársaság „Hrvat” hajóján, honnan a mentők vitték a kórhába.

— **Megszökött csaló.** Kurz Frigyes festő, ki a via del Pino 9. számú házában lakik, bejelentette a rendőrségen, hogy Bálint Ferenc nevű 37 éves pécsi illetőségű festő, ki nála négy napig volt szolgálatban, házigazdájától 50 koronát vett fel az ő számlájára és megszökött. Hozzátette, hogy a csaló valószínűleg Zágrábban van. A rendőrség a zágrábi rendőrséget távirati úton kérte a csaló körözésére és letartóztatására.

— **Az új-világ felé.** A Cunard-hajóstársaság nagy „Caronia” gőzöse ma délután indult el kikötőnkől New-yorkba. A „Caronia” 2266 ill. osztályu, 97 li.-od és 5 l.-s osztályu utast visz magával. Feltűnő, hogy a harmadosztályu utasoknak több mint háromnegyed része magyar véreinkből került ki.

— **Egy révkalauz balesete.** Baricevich Péter révkalauz tegnap este, amikor a tengerészeti hatóság épületéből kijött, a Riva Szárpáryn egy kocsi elütötte, úgy, hogy lábain súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították.

— **A kikötőből. Január 30-án. Érkezett:** „Britania” olasz gőzös Triesztből üresen; „Andrássy” magyar gőzös Triesztből üresen.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 30. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

Justh a függetlenségi képviselők zajos éljenzése közben mutatja be Csanak Jánosnak, a tegnap megválasztott képviselőnek megbízó levelét. Azután

Wekerle Sándor pánzügyminiszter tesz jelentést a múlt évi tulkiadásról. Utána

Günther Antal igazságügyminiszter két nemzetközi vonatkozású törvényjavaslatot nyújt be. Majd

Nagy György hosszabb beszédben indokolja meg a daraböntök vád alá helyezése ügyében beadott indítványát. Indítványozza, hogy a Ház utasítsa az igazságügyi bizottságot, hogy legkésőbb február 15-éig tegyen erről jelentést.

Wekerle is kívánja ennek a régen huzódó ügynek elintézését, mire

a Ház úgy határoz, hogy az indítványt február 11-én fogja tárgyalni. Ezután

Szabó István nagyatádi képviselő a nagyatádi kisiparosok szövetségének még eddig jóvá nem hagyott alapszabályzata ügyében,

Bozóky Árpád pedig az osztrák képviselőház szakbizottságában tegnap Bienerth miniszterelnök Bosznia annexiója ügyében elmondott beszéde miatt jelentettek be interpellációt.

Ezután folytatták az adóreform-javaslat tárgyalását, amelyhez elsőnek

Farkasházy Zsigmond szólalt fel, aki kijelenti, hogy a mai zavaros politikai helyzet miatt nem tartja alkalmasnak a javaslat tárgyalását. Szerinte a javaslat csak a régi rendszer megtefejlése és semmi előnyt nem fog nyújtani az adózóknak. A javaslatot nem fogadja el. Utána

Holló Lajos beszél, aki azt mondja, hogy mindig azt hajtogatják, hogy nincs ellenzék, és mégis, amint a nemzet egy elhatározó lépést akar tenni, akkor rögtön erős ellentállást tapasztal bizonyos érdekcsoportok köréből.

A képviselőház ülése táviratunk érkezésekor még folyik.

Meglesz a kartellbank ?

BUDAPEST, jan. 29. A bankbizottság mai ülésében Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a kartellbank kérdésnek megoldása céljából már egy részletes tervezetet dolgozott ki. A kormány tervezete nemcsak átmeneti jellegű, hanem a bank végleges szervezésére vonatkozik.

Holló Lajos és a függetlenségi párt több tagja is felszólalt. Hangoztatták, hogy az önálló bank felállításához szilárdul ragaszkodnak. Először az önálló magyar bankot kell megcsinálni s csak azután kerüljön a sor a kartell megkötésére.

A király Rudolf trónörökös emlékének.

BÉCS, jan. 30. A király ma a schönbrunni kápolnában Rudolf halálának évforduló-

Nagyszülőink ugyancsak csodálkoznak.

ha láthatnák, mekkorát fejlődött a téli sport. Szánkó, bobszki és szki az uralkodó és az előkelő világ téli sportünnepeket rendez. Hát bizonyára egészséges a téli sport, de csak akkor, ha az ember óvatosan védekezik a meghűlés ellen. És ezt biztosan és kényelmesen akkor éri el az ember, ha utazás közben folyton egy szodeni ásványpasztillát (Fay-féle) vajdóit szopogat. Hogy Fay valódi szodenije minden meglevő meghűlést gyorsan megszüntet, az régóta ismeretes. Skatulyáját 1 korona 20 filléért minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben meg lehet venni.

Vezérképviselet Magyarország-Ausztria részére: Guntzert W. Th. Wien Grosse Neugasse 17.

jakor misét hallgatott. Mise után a király Wienbe hajtatott, ahol a kapucinusok templomának kriptájába ment le s ott igen meghatóan imádkozott.

Taft elnök családja Budapesten.

BUDAPEST, jan. 30. Taft H. William, az északamerikai Egyesült-Államok ujonnan megválasztott elnökének neje és leánya ma Konstantinápolyból jövet ide érkeztek. Az elnökét és leányát a bécsi amerikai követ kísérte, akik ma délelőtt megjelentek a képviselőházban, ahol nagy feltűnést keltettek. Az előkelő vendégek ma délután innen tovább utaztak Bécsbe.

Nagy tűz egy zongoragyárban.

BUDAPEST, jan. 30. Thék Endre üllői-uti műbutor- és zongoragyárában ma reggel nagy tűz támadt. A főműhelyek lángba borultak, ahonnan a tűz csakhamar átsapott az első emeletre. A tüzet a több helyről kivonult tűzország csak nagy erőfeszítéssel tudta eloltani. A gyár kára jelentékeny.

Leégett műmalom.

KARCAG, jan. 30. Az idevaló Rónai-téle műmalom ma reggel porrá égett. A tűz, melyet nagy erőfeszítéssel sem tudtak eloltani, elhamvasztott mindent, csak a gépház és egy lakóház maradt meg. A kár igen nagy.

A bolgár fegyverkezés ellen.

BÉCS, jan. 30. Félhivatalos helyről nyert értesítés szerint a külügyminiszteriumhoz ma három jegyzék érkezett, — az orosz-, török- és bolgár kormányoktól, — a bolgár katonai készülődések ügyében.

Francia tüzérek lázadása.

PÁRIS, jan. 30. A 20-ik tüzérezred legénysége ma fellázadt. Az ezred parancsnoksága a lázadás miatt szigorú vizsgálatot rendelt el.

Külügyminiszter és ujságíró párbaja.

LISSABON, jan. 30. A portugál külügyminiszter egy hírlapíróval ma nehéz feltételei párbajt vívott, amelyben a hírlapíró súlyosan megsebesült. A párbajra az utóbbinak egy éles hírlapi támadása adott okot.

Nyílt-tér*.)

Értesítés.

A fiumei helyőrségnek folyó évi február hó 10. napjára hirdetett bálja nem ezen a napon, hanem már február 9-én — kedden — fog lefolyni.

A rendezőség ezzel az intézkedésével számos család ama kívánságának óhajt eleget tenni, hogy a helyőrségi és a „Fondo del mare” néven rendezett jótékonyági bál között pihenő legyen.

A rendező bizottság tisztelettel kéri az érdeklődőket, hogy ezen értesítés tartalmát ismerőseik körében terjeszteni méltóztassanak és pedig annál is inkább, mert a meghívottak külön értesítést nem kapnak.

Fiume, 1909. évi január hó 29-én.

A fiumei helyőrség
vigalmi bizottsága.

* E rovatban közöltékért a beküldő felelős.
A szerk.)

Február 1-én új előfizetést nyitunk „A TENGERPART”-ra. Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, akiknek előfizetése ezen a napon lejár, hogy előfizetéseiket a lap akadálytalan szétküldése érdekében mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesebbé válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is ha a tejet visszautasítja.

Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban.

442. számhoz.
1909.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 1909. évi január hó 13-án 112.224—II—1908. szám alatt kelt rendelete alapján a fiumei pályaudvar kiegészítő részét képező Brajdica farakhely területének kiszélesítése céljából végrehajtandó feltöltési, valamint a Recina folyónak a susáki közúti hid és a legalsó vasúti hid között fekvő alsó szakaszán végzendő kotrási munkálatoknak vállalat útján való biztosítására zárt ajánlati újabb versenyárgyalás hirdetik.

A vállalatot szabályozó szerződés tervezete, feltételek, tervek, előmértek, a munkaadási jegyzőkönyv tervezete, valamint a munkálatokra vonatkozó ajánlati minta és egyéb tájékoztató nyújtó adatok a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s a vonatkozó iratok, — a tervek, az általános feltételek és részletes építési feltételek kivételével — ivenként 60 fillérért a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság segédhivatali igazgatójánál megszereshetők.

Az ajánlat az ajánlati minta felhasználásával egységáruk alapján az egyes munkanemek szerint elkülönítve teendő és a vállalati összeg ezek alapján számítható ki.

A munkálatok az átadás napjától számított 2 1/2, azaz kettő és fél év alatt teljesen befejezendők.

Bánatpénzül a vállalati összegnek első 250.000 koronát tevő részlete után 5%, azaz öt százalék, az ezen felüli részlete után 2%, azaz két százalék készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a budapesti m. kir. központi állampénztárnál, vagy a fiumei m. kir. adóhivatalnál teendő le és a letétet tanúsító nyugta mellékelteként az ajánlatához csatolandó.

A bánatpénznek az ajánlatához készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása nem engedtetik meg.

Az ajánlat elfogadása esetében a bánatpénz a szerződés megkötése előtt 10%, azaz tíz százalék biztosítékra egészítendő ki.

A végrehajtandó munkálatok után esedékes havi keresetek a feltételek értelmében készpénzben fizetettnek ki.

Az ajánlat ivenként 1 drb egy koronás bélyeggel látandó el és a bánatpénzről szóló letéti nyugtával együtt öt pecséttel lezárt borítékban a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság segédhivatali igazgatójához „Ajánlat a fiumei pályaudvar kiegészítő részét képező Brajdica farakhely kiszélesítési munkálataira” felirattal 1909. évi február hó 16-ik napjának déli 12 órájáig adandó be.

A fenti határozatoktól bármi tekintetben eltérő vagy elkésve érkezett, esetleg táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontása a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság részéről kirendelt bizottság által a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság üléstermében 1909. évi február hó 16-án délután 12 1/2 órakor fog történni, mely eljárásnál az ajánlattevők is jelen lehetnek.

A végleges határozat az ajánlatok felett kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur által a versenyárgyalás napjától számítandó hat hét alatt fog meghozatni, mely időig az ajánlattevők ajánlatuk tekintetében kötelezettségben maradnak és ajánlataikért szavatolnak.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur entartja magának azonban a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg az összes ajánlatokat figyelmen kívül hagyhassa.

Kelt Fiumében, 1909. évi január hó 22-én.

A m. kir.
tengerészeti hatóság.

Kifogástalan fogakat fogsorokat aranyhidakat stb. stb.

Csakis PÁLMAI ISTVÁN
fogműtermében
Fiume De la Ville szálló II. em.
készítenek precziz kivitelben.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.
Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csodaszép felvételekben

Páris, a világ legszebb városa; a Louvre, Laxembourg.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt áron.

Gambirinus-étterem polgári árral

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás

a következő elsőrendű művészek részvételével Army Ada olasz énekesnő. Walthon Poldi bécsi szubrette. Blanche Alice nemet szavalónő, Miss Ella egyensúlyművésznő. Cavalli Eugenia olasz művésznő. Vukotić Nikola átváltozó művész. Rosario Sevillanita híres andaluziai táncosnő. Tauber Márton bécsi komikus. John Károly hasbeszélő. Duo Seymour angol táncosnők. Lindau Lina német szubrette. Vels Arthon zenebohóc.

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknél kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, láb-ápolás (manicur, pedicur), villamos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltainak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást vár mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, III. em. Jellusick fényképész házában.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos házszerzőlő várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer.

Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYŐR.
Kapható mindenütt.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) másfél órai esti foglalkozásra jó fizetéssel felvétetik „A Tengerpart” kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház, I. emelet.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicolin-cigarettahüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jellel valódi! minden fadoboz egy érdekes búvárszkatyát tartalmaz.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillőrrét.

Egy majdnem teljesen új

fekete domino

férfi vagy hölgy részére eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Örményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Elő virágcsokrot,

koszorút, virágdíszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korszó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Kórhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitünő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 2+ frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Prodám és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz. Via Adamich I. sz.
Villamos világítási, villámhárító, telefon és villamos-csengő berendezések.
Villamos motók és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.
Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Új épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitünő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

Venier Penzió és Vendéglő

Venice Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitünő konyha minden órában. —
Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek

találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.

— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórák.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi gyártmányok.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy
(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
Magyar lapok! — Modern kényelem!

Felolvas szerkesztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME